

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

סוד האושר

"למה נפלו פניך? למה אתה כל כך מדוכדך? מדוע הינך ממורמר?!"

"אילו רק היה לי כסף לקנות את הדבר הזה..."

"אילו רק היו בידי האמצעים למלאות את מאווי לבי..."

"אם רק הייתי יכול להגשים את חלומי ולרכוש..."

...כי אז הייתי שמח וטוב לב. אבל מה אעשה ואני חש כל כך בהֶסֶר העמוק, זה גוזל ממני את שלוות הנפש."

את הניסוח הזה ניתן לשמוע פעמים רבות מפי מבוגרים ובני נוער, אנשים נשים וטף.

כי הם בטוחים שהסיבה לעצב שלהם הוא, מפני שנמנע מהם להגשים את משאלת לבם; הם בטוחים שברגע שהדבר שהם נכספים אליו יגיע לידם, שוב לא תהיה להם סיבה להיות עצובים.

בדמיון זה מתעתע היצר באנושות כולה מימות עולם; בהבטחה שקרית זו הוא דוחף את כל בני תבל מדחי אל דחי ומשעבוד אל שעבוד קשה יותר - והכול מתוך תקווה בדויה שיהפעם' כאשר יתמלאו תאוות הלב יגיע האושר המיוחל.

בהתחדשות מעוררת השתאות שב האדם על טעותו זו ונהנה להמשך אחר חלומותיו כאילו שעתה זה 'באמת' מה שביאי לו אושר ושמחה. הוא לא רוצה להפיק לקחים מן העבר, אלא חוזר ומשתעבד לדמיון שהיצר מצייר לו ומתחיל לרדוף - בפעם המי יודע כמה - אחר הרוח.

לאמתו של דבר, ההטעייה כאן חמורה פי כמה. לא זו בלבד שמילוי התאוות אינו מביא שמחה, אלא הוא הוא סיבת העצבות!

וכך מסביר זאת רבי נתן (לקוטי הלכות פו"ר ג): המאוויים החומריים הינם מותרות - תוספת מיותרת לחיי האדם; והרי ידוע ש"כל המוסף גורע". הוי אומר שככל שמוספים במותרות אלו, כן גובר הגירעון.

שכן, תאוות העולם הזה הן מציאות של חסרון - ייש לו מנה, רוצה מאתיים", כל מילוי גורר בעקבותיו חֶסֶר עמוק יותר. לא במקרה המילוי הקודם של התאוה לא

הרגיע, אלא להיפך, זה עצמו היה עיקר הגורם למרירות הבאה שכבר מעמיקה יותר ויותר.

אם חפצים אנו לעצור את הסיחור המטורף הזה, אנו חייבים לפחות להיות מודעים לאמת הברורה, שבמקום לבכות על שחסר לנו דבר פלוני או פלוני - עלינו לקרוא לילד בשמו האמיתי:

אנו עצבים וכאובים דווקא בגלל שיש לנו מאוויים כאלו! זה עצמו הגורם לעצבות, רק זוהי סיבת המרירות; המאוויים הללו הינם רעל נפשי שגורמים עצבות.

בל נחשוב על פתרון כזה או אחר כיצד למלא את החסרונות המדומים, אלא נחפש כל דרך איך להפטר מהמאוויים המיותרים הללו. רק כך נגיע לחיים של שמחה.

בפרשתנו אנו מתוודעים לצו האלוהי שניתן לאברהם אבינו למול את בשר ערלתו. יחד עם צו זה אמר לו

הקב"ה: "התהלך לפני והיה תמים", פירושו של דבר - מסביר רבי נתן - שרק ע"י הסרת הערלה "שהוא המום, בחינת חסרון, בחינת תאוות עולם הזה וחכמותיו שכולם חסרונות" נשלם האדם ונקרא 'תמים' ללא מום. רק אז הוא יכול להידבק בה' שהוא מקור השלמות, ורק אז ביכולתו לשמוח.

מצות מילה מתקיימת עד היום בשמחה, כפי שאומרים חז"ל, והסיבה לכך היא, מפני שהשמחה מותנית בשלמות זו; כל עוד האדם כבול לרצונותיו הגשמיים, הרי הוא מצוי במציאות של חסרון ועצבות, אך כאשר הוא מסיר ממנו רצונות אלו ומדבק עצמו לשלמות האמתית - אזי ביכולתו לשמוח.

אנו אכן בסך הכול בני אדם, אבל לא מבקשים מאתנו את הבלתי אפשרי, לא דורשים מאתנו שלא טעם בשום דבר גשמי. אבל כן דורשים מאתנו שלפחות לא ניתן תוספת כוח למחשבות ההרסניות הללו של המאוויים הגשמיים, שלפחות לא נצדיק אותם ונחשוב שהם יגרמו לנו אושר...

הבה נתיחס אל התאוות שלנו כאל רודפים המנסים לאמלל אותנו ועלינו לברוח מהם ככל יכולתנו. נסיח מהם את הדעת ובוודאי שלא נקדיש למענם את המוח ואת הלב. ככל שנלמד שלא להאמין לדמיונות מוטעים אלו, כן ייטב לנו גם בגשמיות.

רק זהו סוד השמחה והאושר, גם בעולם הזה!

התחדשות

לקראת שבת לנו ונלכה

לאחר י'רח האיתנים' חידשה המערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' את מדור 'פרשת השבוע' בו ניתן לשמוע כל שבוע שיעורים על הפרשה מפי משפיעי חסידות ברסלב, שיעורים שמחזקים ושופכים אור על הפרשה, על פי משנתו של רבינו הקדוש.

להאזנה, חייגו: 02-995000, בחרו בשפה הרצויה והקישו 1-7. שמעו ותחי נפשכם.

על חשיבותה של האחדות

ספר חדש יצא לאור ע"י מכון 'מאור הנחל' - "אנן בחביבותא תליא מילתא" ובו לקט פניני-חן מספרי רבינו, וכן לקט תפילות מליקוטי תפילות' על גודל מעלת השלום והאחוה בישראל, ובפרט בין אנשי הצדיק. ניתן להשיגו בחנויות הספרים שבריוויז'ה חסידי ברסלב.

הפצה ראשית, טל. 057-3133232

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הימ"י הדף
שבת	יג	קז:	קמד	קסט-קע	ב"ב עא
א	יד	קח.	קמה	קעא-קעב	עב
ב	טו	קה:	קמו	קעג-קעד	עג
ג	טז	קט.	קמז	קעה-קעו	עד
ד	יז	קט:	קמח	קעז-קעה	עה
ה	יח	קי.	קמט	קעט-קפ	עו
ו	יט	קי:	קנ	קפא-קפב	עז

יום של הפצה

יד בחשוון
לע"נ ר' נחמן
ב"ר קלונימוס קלמן ז"ל

אוצרות
ברסלב

02-9950000

Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

עם יד על הדופק

אנו מקבלים במתנה מן השמיים, אבל אם אנו רוצים שהדופק הרוחני יפעל גם הוא ויעורר אותנו לעבודת ה' - זה כבר תלוי בנו, אנו צריכים לקדש את הדופק כדי שיוביל אותנו לכיוון הנכון ולא חלילה להיפך.

זאת נעשה על ידי הדיבור. ככל שנתמיד לדבר דיבורים קדושים של תורה, של תפילה ושל יראת שמים, כך יתקדש הדופק; ולעומת זה - דיבורים רעים יפעלו פעולה הפוכה.

מה הקשר? ובכן נחזור לדופק הגשמי. את החיות הבלתי פוסקת שמזרים הדופק, הוא מקבל מהנשימה שגם היא אינה פוסקת. בנשימה הדם מקבל חמצן חיוני לחיים, שאותו מזרים הדופק לכל האיברים.

גם החיות הרוחנית של הדופק, תלויה באוויר שאותו אנו נושמים, כשזה האחרון תלוי בדיבור שלנו. הדיבור הוא האוויר הרוחני שלנו, כמו שכתוב "ויהי האדם לנפש חיה" ותרגומו: "לרוח ממללא" (- לרוח מדברת), הדיבור הוא אפוא כוח החיים הרוחני של האדם.

ובכן הנה חכם, דבר יותר דיבורים קדושים, ודבר פחות דיבורים לא קדושים - ותקבל דופק של קדושה!

המנגנון הזה בנו בנו מאז שנולדנו... הדופק.

במובנו החומרי, הדופק הוא זרימת הדם בכל האיברים. הקב"ה ברא את האדם כך, שהדם צריך לזרום בלי הפסק בכל האיברים כדי לתת להם חיים - "כי הדם הוא הנפש" (דברים יב, ג), לשם כך פועם הדופק עשרות פעמים בדקה, ואם הוא מפסיק את פעימתו ח"ו, אי אפשר לחיות.

כידוע, כשם שיש רמ"ח איברים ושם"ה גידים חומריים, כך יש איברים וגידים רוחניים, וכנגדם - רמ"ח מצוות עשה' ושם"ה מצוות לא תעשה'. כמו כן, במקביל לדופק הגשמי שמעניק חיות בלתי פוסקת לכל הגוף, יש גם דופק רוחני שמעניק לאדם חיות רוחנית בלי הפסק, מזכיר ומעורר אותו שוב ושוב להתקרב להשי"ת יותר ויותר.

האומנם?! מדוע איננו מרגישים זאת? אולי ההיפך הוא הנכון, אנו מרגישים שכל הזמן מתחדשות בנו מחשבות זרות, מידות רעות, תאוות וטרדות העולם הזה.

אכן כן, "הכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים" (ברכות לג ע"ב). את הדופק הגשמי שמזרים חיים בלי הרף

"הדופק דופק ונוקש באדם. לפעמים הוא נוקש באדם ומזכיר אותו לעבודת השם יתברך, בבחינת 'קול דודי דופק' (שיר השירים ה), ולפעמים הוא מזכיר את האדם לעבירה ח"ו. כי הדופק בא מן הנשימה, והנשימה בא מן האויר על ידי הדיבור, וכפי הדיבור, כן נעשה הדופק, אם לטוב או להפך.

(ליקוטי מוהר"ן ח"א קס)

הלומים מתגלגלים בין הרגלים... כל מי שעוסק בספרי רבינו מקבל את התחושה הזו. כל מאמר, כל פסקה הוא עולם מלא של הדרכה, עצה וסיוע. אפילו מאמר קטן ויתמים לכאורה כמו זה שציטטנו למעלה - כמה הדרכה גנוזה בו! כמה עצות טובות טמונות בו!

אתה שומע מדי פעם שיעור במוסר או שיחת חיוזק? מה אחר כך? השיחה טובה ומעוררת, אבל הרושם שלו פג במשך הזמן, בעוד שהחיים רצופים ניסיונות גדולים וקטנים. לא די בהתעוררות פעם בפרק זמן, מוכרחים למצוא משהו קבוע, משהו שיעורר כל הזמן, שיזרים בלי הרף חיות רוחנית. מוכרחים למצוא דבר כזה.

אבל לא צריך לחפש, כבר יש...

רבי מרדכי הדיין מטפליק

עודו משתומם על בואו שלא כדרך הטבע מדאשיב הרחוקה מרחק רב, ורבי שמואל אייזיק מבקש ממנו להתלוות אליו וללכת עמו ל...בית הקברות.

דוממים פוסעים שניהם אל עבר בית החיים העטוי מרבד לבן עז, ולפתע נעצרים. רבי שמואל אייזיק מוציא מאמתחתו בקבוק יין וכוס, עורך הבלדה, ולגודל הפתעתו שומע רבי מרדכי מכיוון אחד הקברים קול העונה "אמן" על ברכתו - - -

בעלי השמחה לא הכירו אותו והוא התיישב אל השולחן. באמצע הסעודה התעורר דיון הלכתי סוער בין בעלי השמחה, והחתן אף הוא לא טמן ידו וצידד לדיון כלשהו. רבי מרדכי, שידע כי דיון זה בטעות יסודו, קם וסתר את דבריו, וזיכוח עז ניטש ביניהם שעה ארוכה, עד שאבי החתן הודה ברבים כי הצדק עימו, ואף קרא לבנו החתן: "בני, הצדק אינו איתך, אלא עם יהודי זה".

הנוכחים התפעלו מגודלתו בתורה של האורח, והתעניינו בקרב אנשי העיר על זהותו, עד שנודע להם כי הינו מתלמידי מוהר"ן מברסלב היושב בעירם.

עקב קדושתו היתירה זכה להיות שותף ועד למעשה נורא הוד.

היה זה לביל מוצאי שבת אחד, חורפי ומושלג, כאשר הבריות ספונות בבתיהן. רבי מרדכי הופתע לשמוע נקישות על דלת ביתו. פליאתו גדלה שבעתיים כשגילה שמדובר ברבי שמואל אייזיק, משרפי מעלה שבתלמידי רבינו.

התמנה על ידי רבינו לאב בית דין בעיר טפליק; כשנסע רבינו לברסלב לקבוע משכנו באומן, עבר בטפליק, וכשלווהו חסידיו אנשי העיר אל מחוץ לעיר, פנה אליהם ואמר להם: "הבאתי לכם דיין כשר".

פעם הובאה לפני רבי מרדכי שאלה המורה בעניין עגונה. לאחר שעיין בפרטיה, התכוון לפסוק להיתר, אולם, כיון שהגאון הקדוש בעל ה"תניא" עמד לבקר בעיר, המתין עד בואו כדי לדון עמו בשאלה זו.

בבוא בעל התניא לטפליק, ישבו השניים ודנו במקרה, והרב הסכים לדעתו. כאשר נפרד מאנשי העיר, פנה הרב מלאדי אליהם ואמר: "בטפליק יש שני רבנים, אשר שניהם יחד שווים הון רב ועוד קופיקה (מטבע פעוטה) ודבריו הובנו מאליהם.

עוד מסופר, כי פעם אחת בהיותו בעיר ברסלב, נצטווה רבי מרדכי על ידי רבינו ללכת לשמחת נישואי חתן שהיה למדן מופלג, ממשפחת למדנים ידועה שנמנתה על מתנגדי דרך החסידות. אף כי לא הבין טעמו של דבר, ציית רבי מרדכי לרבו והלך.

נקודה

תפוס את היום - אל תחשוב על אתמול ועל מחר.

(עפ"י שיחות הר"ן רפח)

שבר מנהג טוב

ישראלית נתווספה בעולם - וכי דבר פשוט הוא! התעמף ר' ישראל במעילו, עטף את ראשו ויצא בסערה לכון ביתו של שלום'קה. תילי תלים של שלג נערמו עליו בלכתו אבל לרגע לא חשב לסוב על עקבותיו, אל ביתו המחומם לכבוד שבת קודש.

במאמץ גדול הגיע לביקתה של שלום'קה, עמד לפני הדלת ונקש עליה. אבל איש לא הגיב לנקישותיו, והדלת לא נפתחה לפניו.

תהה ר' ישראל בלבו על שאין פותחים לפניו את הדלת, והגביר נקישותיו. אבל כאשר שום קול לא הגיע אליו במענה, החל לחשוש מעט. הייתכן כי בליל שלום זכר ישנים כבר כולם בשינה חזקה כל כך?

סובב ר' ישראל את הביקתה, ולא ראה שום נצנוץ של אור בוקע מחלון או מסדק. עורר הדבר חששות בלבו והוא ניגש לבית השכנים, משם בקעו עדיין קול דיבורים, ואור הנרות נראה מבעד החלונות. הוא הקיש על הדלת, וכשפתחו וראו את ר' ישראל מכוסה כולו בשלג, חרדו לשלומם.

ר' ישראל לא התמהמה, הוא ביקש מהם להתלוות אליו לעבר ביתו של ר' שלום'קה, שאין בו לא קול ולא עונה.

התלוו השכנים לר' ישראל, דפקו על הדלת בנקישות רמות, וקראו בקולי קולות: "ר' שלום! ר' שלום! ענה לנו!"

אבל כאשר שום מענה לא הגיע לאוזניהם, פרצו את הדלת ונכנסו פנימה.

ומה ראו עיניהם? - ר' שלום ובני ביתו שכבו מעולפים. העששית כבתה והפיצה עשן מחניק בדירה האטומה, ובני הבית ששאפו את העשן, נחנקו בשנתם. עדיין הייתה נשמתם באפם, ובסיעתא דשמיא הצילו את חייהם.

למחרת נודע הדבר - ותהום העיר. רבי ישראל במנהגו הטוב הציל משפחה שלימה ממוות לחיים!

השלג הקיים. הרוח שרקה והלילה ושום נפש היה לא נראתה בחוץ.

תושבי אומן, עיפים מעמל ימות השבוע, סיימו סעודת שבת, חיממו עצמותיהם בחמין של שבת, זימרו זמירות ולמדו חוק לימודיהם, אבל לצאת החוצה לא ההינו. גם אלו שנוכרו כי בן נולד לשלום'קה, לא חשבו לרגע לצאת לקצה העיר לשלום זכר שעורך בביתו.

מאוחר בלילה כאשר שלום'קה נוכח כי איש לא טרח להגיע לרגל שמחת הבן זכר, דן את כולם לכף זכות, בפרט לקול הרוח שהגיעה הנה והנה את הגג הרעוע המחפה על הביקתה, שיותר ממה שהגן על הבית נראה כי דורש הוא עצמו לחזקו לבל יתמוטט.

בני הבית עלו על יצועיהם. גם התינוק נם בשלווה בעריסה המרופטת, ורק ר' שלום'קה עבר מחלון לחלון, לסתום את הפרצות בסמרטמים לבל יחדור הקור פנימה ולא יצנן חלילה את בני הבית.

איש אחד היה באומן, רבי ישראל טרוביצר שמו, מגדולי עובדי ה' באומן בימי תפארתה, שנהג להשתתף בשמחות ישראל בכל עת ושעה. גם בליל סערה זה לא חשב למנוע עצמו מללכת לשלום זכר בביתו של שלום'קה. נפש

עני ואביון היה ר' שלום'קה. הוא דר בביקתה דלה בקצה העיר, פירנס את משפחתו בדוחק גדול, ולא הצטיין במשהו מיוחד, וזלת בדלותו. אבל אכיונים לא חסרו באומן, ועל כן לא עורר מימיו תשומת לב. מטבעו גם שתקן היה, מכונס בעצמו, ואינו בא בדברים שלא לצורך.

בעיצומו של החורף האוקראיני, כאשר סערת שלגים חגגה באומן וכיסתה במרבד לבן את כל כולה, נולד לשלום'קה בן זכר, למזל טוב.

היה זה ביום החמישי בשבוע, ור' שלום'קה יצא השוקה עם כמה פרוטות בודדות כדי לקנות צרכי שבת ומעט זרעונים - ארבעס לשלום זכר, כמנהג ישראל.

הוא בוסס בשלג במנעליו הקרועים, ובכפפת ידיים מכחילות שילם עבור מעט הזרעונים והירקות שקנה בשוק.

בערב שבת סמוך להדלקת הנרות, הגדיל מעט ר' שלום'קה את הלהבה בעששית כדי להאיר יותר את הבית עבור הציבור שגיע לשלום זכר.

את סעודת שבת ערך בוריוות כדי לפנות את השולחן ואת הספסל לאורחים.

בחוץ הלבנו השמים ופתיתי שלג ירדו ללא הרף על מצע

השבוע לפני...

השבוע לפני 167 שנה

ט' בחשוון, שנת תר"ג - מסע רגלי לאסי

את חיבורו הנפלא 'ליקוטי הלכות' חיבר מוהר"ג במשך שנים רבות. בכתביתו החל רבי נתן מיד לאחר תקופת החגים של שנת תקס"ו, אז צויה עליו רבינו להעלות על הכתב את חידושי על השולחן ערוך - "כי בן ציותי מפיו הקדוש, לחשוב ולעין בכל הלכתא והלכתא, עד שיאיר ה' עיני לחדש בהם איזה חידוש" (ימי מוהר"ג יא: הקדמה לליקוטי הלכות).

את חידושי יסד רבי נתן על תורותיו של רבינו הקדוש, ועל פיהם ביאר את כל דיני התורה - "בדרך חכמת האמת, בדרך חכמה ומוסר השקל, ועצות נפלאות ונראות, והתחזקות עצום ונשגב עד אין סוף ואין תכלית, שיתחזק כל אדם להתקרב לה' יתברך בכל דרגה ודרגה, מכל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה" (מתוך דף השער לליקוטי הלכות).

לאחר שחלפו כעשר שנים בהן הצטברו באמתחתו מחברות רבות (בלשון רבי נתן: ירכיב) מלאות וגדושות בחידושי-תורה, חלם רבי נתן חלום נורא הוד.

היה זה באור לכ"ו בניסן, שנת תקע"ו - "חלם לי שראיתי את רבינו ז"ל, ואמר, שכבר יש ספרים הרבה, ועוד יהיו ספרים הרבה מאד. ובא על דעתי לשאול אותו על אודות הכתבים הללו שצויה עלי לכתוב, מה שאני מחדש על פי פקודתו, מה לעשות באלו הספרים... אם להדפיסם, אם לשרפם? והשיב, שלא ישרפו, רק יהיו נרפסים מעט מעט" (מתוך כת"י מוהר"ג).

רבי נתן המשיך לכתוב את חידושי עד להסתלקותו, אולם עוד בחייו החל אותו חלום שמימי להתגשם. היה זה רבי נתן מנטולצ'ין, תלמידו הגדול של רבי נתן, שעקב האיסור שחל על הדפסת ספרי ברסלב ברוסיה הצארית, הרחיב עוז בנפשו ויצא רגלית לעבר העיר הרחוקה יאסי (כיום ברונוניה), כדי להדפיס שם את הליקוטי הלכות.

וכך כותב רבי נתן בהתרגשות לבנו: "דע בני חביבי, כי אתמול הלך מפה ידידנו רבי נתן מנטולצ'ין בשביל העסק הקדוש. איזה שעה סמוך למנחה יצא מביתי ברגליו, בזריוות, לדרך כזה. כי תהילה לא-ל הוא מתלהב בחשק נפלא לעסק הזה ולא רצה להתעכב עד אחר שבת קודש. ברוך ה' אשר בשפלנו זכר לנו, ובצר הרחיב לנו, שנמצאים אנשים שמתנדבים במעותם ובגופם לזה. בזה אני רואה נפלאות ה' אשר אי אפשר לבאר" (עלים לתרופה, ז'ס ו' פרשת לך לך, תר"ג).

המסע הרגלי הנועו שהחל בתחילת חורף תר"ג, הסתיים בסוף הקיץ שאחריו. שָׁבַע נדודים ותלאות חזר רבי נתן לביתו לקראת ראש השנה, ובשקו מספר עותקים מוכרז קטן (אורה חיים' עד הלכות פתילה) שהצליח להדפיס ולהבריח לתוככי רוסיה העוינת.

לחידודא

חידה מס' 27

אילו שני צדיקים נפטרו בזמן שנפטר שני אחיו של מוהר"ג?

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודיעה עם שם, כתובת ומס' טלפון. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תיערך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 26:

איזה סיפור ב'סיפורי מעשיות' סיפר רבינו במוצאי שבת פרשת נח לפני 200 שנה? מעשה יא - "בן מלך ובן שפחה שנתחלפו".

זכה בהגרלה לחידה מס' 25:

שמואל סמט, ביתר עילית - בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

שאלה:

מה פירוש דברי רבינו שיצר הרע "מתלבש במצוות"?

תשובת הרב אפרים נחמן אנשינ:

יהודי בטבעו אינו מסוגל להתפתות לעשות משהו נגד רצון ה', "כי מי שיודע קדושת ישראל, מהיכן הם לקוחים, ויודע רוחניות ודקות של ישראל, הוא יודע, שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם כלל לא, לפי גודל קדושתם משרשם וגודל דקותם ורוחניותם" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ט).

גם אותם יהודים מגושמים ביותר, שנדמה לנו שמעשיהם הרעים נובעים מפנימיותם - גם הם, אם היינו יודעים כמה רוחני וזך הוא שורשם העליון, היינו מסתכלים עליהם אחרת לגמרי. "כי הנקודה טובה בעצמה שיש אצל האדם, אפילו אצל פושעי ישראל, היא נאווה ויפה מאד, רק שהשחרות חופה עליה" (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א, ט).

אם כן איך באמת קורה שאנחנו רחוקים כל כך מלהתנהג כמו שצריך? אין זה אלא מחמת ערמומיותו של היצר, שיודע למכור את תוצרתו המכוערת בלבושים נאים ומכובדים. בעיקר הוא מומחה בהמצאת תירוצים והצטדקויות.

אין גנב שאינו מרגיע את מצפונו, שהוא פשוט פועל בשם "הצדק והיושר" - להעביר את הממון המיותר, של העשירים, לעניים המסכנים... גם רוצח מרגיע את עצמו, שהוא פשוט עוזר לחיסול הפשע מן העולם... וכן הלאה, מהפשע הגדול ביותר, עד לפשע הקטן ביותר.

אין בטלן שלא מתרץ את עצמו, שהוא פשוט חלש והוא לא בנוי להתמדת התורה... כל אלו שאינם מתבודדים יום יום, מרגישים צודקים - כי הרי "אין לי דיבורים"... וכן הלאה.

רק כך היהודי מתפתה להימשך אחר יצרו. שכן, כאמור, נשמה יהודית לא הייתה מסכימה בשום אופן לעשות משהו נגד רצון ה' - אם לא היו מנסים להערים עליה בתירוצים מתירוצים שונים.

אמנם, אם בכל העוונות והעוולות מתלבש היצר במצוות, הרי שבשני הדברים דלהלן, כל הישיווקי שלו עובד על 100% רמאות טהורה! ואלו הם: מחלוקת ועצבות.

מחלוקת:

כל המחלוקות בין העדות, החוגים והקהילות, אין להם שום צדק אמיתי. כי גם אם יש טענה על מישהו, אפשר להתוודע עמו ולהעיר לו בנועם ואהבה. כל החיכוכים ופירוד הלבבות, גם אם הם נראים כקדושים וטהורים, אינם אלא שקר אחד גדול! ידע נא כל אחד ואמנה: אם יש לו בלב טינה על יהודי, גם אם זה מבוסס על טענות אמיתיות, הרי שהטינה היא כולה רע! "כל אחד מדמה בנפשו שהוא מבין אמיתי על חברו, שחברו מחריב עולמות - והוא רוצה לבנותם; שחברו כולו שקר - והוא כולו אמת" (כוכבי אור, ששון ושמה, יא) והכל ב'לוף' אחד גדול.

"למאי נפקא מינה? למיבעי רחמי. כי שומע כל זה, יבכה וישמח בככי ותחנונים, כלביא ישא, תפילה וצעקה ושמהה ירבה - אולי אולי מכלל זה יחבא" (שם). יש לפחות לדעת את האמת, ולא לתרץ את הטינה והמחלוקת במלבושי פאר והדר של שווא ומרמה.

עצבות:

כל ההתרשלות של האדם בעבודת ה', ומצב רוחו הירוד - כולו בשקר יסודו. "כי כל הנפילות שבדעתו, אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת [!], עם כל זה, הנפילה והעצבות והמרה שחורה שנופל עליו על ידי זה, הכל הוא רק מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו כדי להפילו לגמרי!" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, רפב).

גם כאן על האדם להיזהר שלא לתת גושפנקא של צדק ואמת לעצבותו, רק לדעת, שגם עכשיו עליו להתרענן ולהתחדש בעבודת ה', כי גם עכשיו ה' איתו ואצלו, ומתפאר עימו, וחפץ בתשובתי ועבודתי.

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר ארצך" (בראשית יב, א) - "לא גילה לו הארץ מיד, כדי... ליתן לו שכר על כל דיבור ודיבור" (רש"י).

הצדיקים הגדולים אינם עומדים בניסיונות פשוטים כמו שלנו - אם לעשות את רצון ה' או לעבור על רצונו ח"ו, כי הם בוודאי יתנו את כל אשר להם ולא יעברו אפילו כקוצו של יו"ד מרצונו יתברך. כל הבחירה שלהם באה לידי ביטוי באותן פעמים שלא ברור להם מהו רצון ה' ועליהם להתאמץ מאוד כדי לדעת מה עליהם לעשות.

כך אנו מוצאים באברהם אבינו, שהקב"ה לא גילה לו מיד את הארץ שאליה הוא צריך ללכת, כי היה עליו להתאמץ ולמצוא אותה בעצמו, כמו שכתוב בזוהר הקדוש על אברהם אבינו: "תקיל בתיקלא עד דאתגליא ליה" (- שקל הרבה בחוכמתו עד שהארץ הקדושה התגלתה לו. זוהר בראשית עח ע"א).

(ליקוטי הלכות: נפילת אפיים ו, ח)

"וְתִרְדְּמָה נִפְלְאָה עַל אַבְרָם" (בראשית טו, יב).

יש תרדמה של נבואה ויש תרדמה של... שטות. כך נאמר במדרש רבה (בראשית יז, ה).

לפעמים יש לנו 'בלבול הדעת', אם אלה טרדות של פרנסה, אם אלה מעשים או דיבורים שלא היינו צריכים לעשות או לדבר.

בזמן כזה אנו מתקשים לעבוד את ה', כי כאשר המוח תפוס בשטויות, קשה להתרכז בלימוד, בתפילה. ואז אנו חושבים לעצמנו: מה אפשר לעשות?! בעזרת ה' מחר נשתדל יותר, אולי נשלים גם את מה שהחסרנו היום...

אבל אפשר גם אחרת. אם נשתדל לעשות את מה שבכוחנו, נתפלל ונלמד למרות הבלבולים, נוכל להגיע לדברים שלא היינו מגיעים אליהם בימים כתיקונם. "יש דיבורים יקרים שיוצאים על ידי בלבולים דייקא", אומר רבינו. כשמוחו של האדם מוטוּרד, הוא יכול להגיע לדרגה גבוהה של תפילה, שלא היה זוכה לה בזמן אחר.

הוא שמלמד אותנו המדרש: יש תרדמה של שטות. תרדמה היא סילוק הדעת, דבר שבאמת יכול לגרום לאדם לירידה רוחנית. אבל יש גם תרדמה של נבואה - פעמים שדווקא בלבול הדעת מביא את האדם לדרגה גבוהה, עד כדי נבואה!

(שיחות הר"ן יג)

נרשמים לקבוצות החורף!
מגוון מסלולים מרתקים
במחירים מיוחדים,
ההרשמה בעיצומה.

**החלה ההרשמה
לנסיעות שבת חנוכה!**

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522

24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר
בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה,
לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

מידעון

- אצרות ברסלב**
- לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
 - באר הר"ב (1)718-8552121
 - חנות ספרי ברסלב עין יעקב**
 - מול טיטובלאך מאה שערים ירושלים 02-5829171
 - לב לנער**
 - אגף שיבוץ בישיבות 02-9928999
 - דרך צדיקים - חוויה עם נשמה**
 - נסיעות לקברי הצדיקים באירופה 02-5410100 (ארצי)
 - חנות ספרים ברסלב**
 - מא"ש 110 ירושלים 02-6286823
 - חדר ספרי ברסלב**
 - אלשיך 5 בני ברק 052-7653662
 - הרב דוד קרמ-מוהל מוסטק** מוהל בית החולים "ביקור חולים"
 - בעמח"ס "מסורת הברית" 052-7656777